

ความทรงจำบนพื้นผ้า

บนผืนผ้ามีเรื่องราว ไม่ว่าจะเป็นผ้าพื้นเมืองของชนชาติใด ผ้าทอขึ้นมาใหม่หรือผ้าโบราณเก่าเก็บในกรุหรือจะเป็นนวัตกรรมการสร้างสิ่งนี้ ผ้า ผืนผ้า และเส้นใย สามารถบอกเล่าเรื่องราวที่ลึกซึ้งทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรม

“เมมโมนิกอส” (mnemonikos) เป็นภาษากรีก แปลว่า “ความทรงจำ” ซึ่งถูกนำมาเป็นชื่อนิทรรศการ “**เมมโมนิกอส ศิลปะความทรงจำในสิ่งทอร่วมสมัย**” ที่ต้องการบอกเล่าถึงการนำผ้า ผืนผ้า และเส้นใย สามารถสืบทอดความทรงจำ และประวัติศาสตร์ที่อยู่ในตัวของผืนผ้านั้นๆ อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอดความทรงจำได้ลึกซึ้งมากกว่า “ผ้าใบ”

งานนี้มี **โยชิโกะ อิซาโมโตะ** วาดะ ชาวญี่ปุ่นผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งทอ มาเป็นภัณฑารักษ์ คัดสรรและรวบรวมผลงานของศิลปิน 29 คน จากประเทศต่างๆ เช่น ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน ฝรั่งเศส มาเลเซีย ซิลี และสวีเดนสวีเดน

Wajudei Nilsa Piao
ฟ้า นกขาว นกขาว

ผลงานที่นำมาจัดแสดงล้วนแล้วแต่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่ส่งอิทธิพลต่อพวกเขา ทั้งยังเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงไปถึงวัสดุที่พวกเขาเลือกใช้ และการบวนการผลิตผลงานของศิลปินแต่ละคนอีกด้วย ทางด้านเทคนิคก็มีการนำเสนอหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการย้อมสี การลงสี การทอ การเย็บ การพิมพ์ การแกะสลักด้วยเลเซอร์ การฉาบ เทควาหม้อย และการเล่นกับโลหะในชุดชุดภาคลงบนผืนผ้า

สิ่งหนึ่งที่ศิลปินเหล่านี้มีเหมือนกันและทำให้พวกเขาเป็นหนึ่งเดียวกันในการคิดสร้างสรรค์ผลงานนั้น คือ ความสนใจ กระหายใคร่รู้ที่มีต่อสิ่งของและผืนผ้าในทุกแง่มุมทุกมิติ และ

ผลงานของ
Wang Jun 王军

ผลงาน Fei Fei 王菲 飞

ความหลงใหลในความคิดที่ว่า ผืนผ้ามันได้เก็บรักษาไว้ซึ่งความทรงจำที่เกิดขึ้นกับผืนผ้ามันเอาไว้

เป็นหนึ่งในหกศิลปินไทยที่ถูกคัดเลือกให้จัดแสดงในงานนี้คือ **“ททย์รัตน์ มณีรัตน์”** ผลงานของเธอชื่อว่า **“บันทึกจากวิถีชนบท 2”** ซึ่งนำเอาเสื้อผ้าเก่า รวมถึงเครื่องมือเกษตรกรรมเก่า มาเย็บมีดร้อยก่อย่างสร้างสรรค์เป็นทรงเจดีย์

“งานนี้เลือกนำเสนอคอนเซ็ปต์เกี่ยวกับความทรงจำครั้งนี้ก็หยิบความเมมโมรี่เก่าที่เคยผ่านการใช้งานเข้ามาลิงก์กับหัวข้อนิทรรศการ ซึ่งหัวข้อก็ค่อนข้างตรงกับงานที่เราทำอยู่ เพราะเรามองว่า ผ้าเป็นวัตถุที่ใกล้ชิดกับมนุษย์มากที่สุดเมื่อมีการนำมาใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน เนื้อผ้า แบบผ้า แต่ละอย่างก็สะท้อนความแตกต่างความชอบของคนใส่ บอกตัวตนของคนนั้นๆ ได้อันนี้คือพื้นฐานที่หยิบความมาเป็นผ้า

และมีเหตุการณ์หนึ่งที่หยิบเข้ามาใช้กับงานศิลปะอย่างจริงจัง คือ ช่วงที่คลังผ้าที่ลี้ลับมีเดีย เราจึงจับความรู้สึกตรงนั้นที่สูญเสียความแวววาวไปดลใจในการนำผ้า ทอตัวบุคคลไปอยู่ สิ่งที่สองเหลือก็คือ ข้างหลังเครื่องใช้ของเรานางสาวงามที่ทำเป็นผ้าไหม หยิบเสื้อตัวเก่าขึ้นมาทำชิ้นใหม่ เป็นผ้าไหมที่ใช้ไหมจริง แต่ความหมายทางศิลปะมันแทนความอบอุ่น และความรู้สึกที่ขาดหายไป”

ส่วนงานชิ้นปัจจุบันททย์รัตน์ได้นำงานเก่ามาเพิ่มวัสดุและแนวคิด เพื่อให้งานมีขนาดใหญ่ขึ้นและสะท้อนถึงความรู้สึกของผู้ชมได้แรงขึ้น นอกจากผ้าแล้ว ได้นำอุปกรณ์การเกษตรที่เก่าแก่ขึ้นมาใช้ หยิบความ เป็นชนบทมาใส่ด้วย เพราะรู้สึกว่ามันใกล้กับคนกำลังเลย ไม่ใสใจ คือ เราไม่สามารถดึงเวลาเมื่อ 20 ปีก่อนมาใช้ แต่เรื่องราวของ 20 ปีตอนยังมีอยู่ในตัวของเครื่องใช้ ซึ่งเรานำมาพูดในความเป็นปัจจุบันตรงนี้ เพราะสิ่งของเหล่านี้มันเคยถึงกลุ่มคนที่ใช้ เช่น ผ้าถุงที่ปักดั้งคนแก่ ข้างหลังเครื่องมือที่เก็บวิถีชีวิตชาวบ้าน ใช้วิธีการผูกมัดดีดทอเป็นชิ้นงานเหมือนเจดีย์ ตอนที่เราทำค้างถึงรูปทรงตรงนี้ เพราะเจดีย์เหมือนสัญลักษณ์ที่ระลึกถึงคนตาย เป็นสัญลักษณ์ในการเคารพสิ่งที่สูญเสียไปแล้วทุกอย่างมีการตั้งอยู่ดับไป แต่เราหยิบขึ้นมาเพื่อระลึกถึง หรือสะท้อนให้เห็นวิถีอะไรบางอย่าง เรารู้สึกว่า สิ่งนั้นสำคัญอยู่นะ ชาวของเครื่องใช้เหล่านี้จะถูกลืมไปในบทาศิลปะ ไม่ใช่หน้าที่ถูกใช้เลย”

Thanyarat Maneeart
เมมโมรี่ อัจฉริยะ

บันทึกจากวิถีชนบท 2

ผลงานของ Wang Jun

ผลงานของ Wang Jun

ผลงานของ Wang Jun

- นิทรรศการ เมมโมนิกอสศิลปะ ความทรงจำในสิ่งทอร่วมสมัย จัดแสดงที่หอศิลป์ บ้านจิม ทอมป์สัน เม็ดให้ช่างมทกวัน ในเวลา 09.00-17.00 น. ตั้งแต่วันที่ถึงวันที่ 22 ก.พ. ปีหน้า
- ททย์รัตน์ มณีรัตน์ เกิดเมื่อปี 2523 จบการศึกษาระดับบัณฑิต และมหาบัณฑิต จากคณะจิตกรรม ประติมากรรม และ ภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปัจจุบันเป็น อาจารย์สอนภาควิชาจิตรกรรม และสถาปัตยกรรม ณ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง